

maga v to, da naša dežela vse važniše pravice zgublja oddajajoča jih centralističnej državi ali centralističnim ministrom na Dunaju, o katerej državi je poslanec Bärnfeind dobro djal: „ti centralistična država si nam pobrala denarje, pravost in mir, sedaj nimaš ti nič, nimamo mi nič, ne moreš pomagati ti, ne moremo pomagati mi“. In kaj je konec ovega poročila, uspeh našega 6letnega zborovanja? No, finančni odsek nam daje odgovor nasvetovaje nam deželi naložiti 38 % deželne naklade in zraven še na posodo vzeti 200.000 gld. Ko bi mi poslanci bili možje podobni možatim Tirolcem, potem bi napravili do svitlega cesarja adresno in ga lepo poprosili rekoč: svitli cesar, dajte, da se o naših deželnih zadevah ne odločuje več pri ministrih na Dunaju in pri nam tujih ljudih, ampak, kakor je prav in pristojno, doma pri deželnem zboru; daj nam deželnega ministra, ki bo našemu deželnemu zboru odgovoren, da bo pred njim stala in ga vodila vlada sama, ne pa le jeni zastopnik, ter da bomo sklepali zamogli modre postavne in uvesti modro upravo za našo deželo, vse drugo se bo po sam sebi vdalo“. Toda, ker imate Vi liberalni ustavoverni gospodje in podporniki centralistične sisteme tukaj večino, vem, da take adrese ne boste sklenoli, ali vedeti imate, da ste tudi Vi krivi vse stiske in ste za njo odgovorni sami. Sicer pa mislim, da nam tudi najpopolnša poročila iz gospodarstvene stiske pomagala ne bodo. Kar nam pomagati zamore, je le hitra in temeljita sprememba sedanje centralistične sisteme. Vi se nje še držite, ali jenega propad: ne boste zabranili. Duševna in pravna ničljivost in vseobšni srd, ki se iz nje rodi, jo vleče premočno k tlam“. (Dobro na desnici).

Cerkvene zadeve.

Prvi shod avstrijskih katoličanov na Dunaju se je srečno in smemo reči sijajno vršil. Sklepi in govori so za nas vse tako važni, da jih bo „Slov. Gosp.“ kolikor mogoče natančno prihodnjic začel objavljati. Največ in najboljše se je razpravljalo o šolskem in družbinskem ali socialnem prasanju. Najizvrstniši govorniki bili so grof Leon Thun in mladi knez Alojzij Liechtenstein, naš štajerski rojak.

Slovinci na Kranjskem nabirajo podpisov za 50letnico sv. Očeta. Večidel so prav čedna pisanja. Nekatere pole dobijo lepe podobe dotičnih cerkva ali krajev.

Škof Juraj Strosmajer, slavno znani jugoslovanski domoljub, je pri svoji semeniški cerkvi v Diakovaru na Slavonskem uvel bratovščino, katere udi molijo za združenje izhodne razkolniške (ruske) cerkve z katoliško ter je naročil, da se ima vsako prvo soboto v mesecu ondi na namen bratovščine brati sv. meša in je v to položil 500 fl.

Začetnik bratovščini je bil ruski grof Šuvalov, kateri je razkolniško rusko cerkvo zapustil, postal katoličan in ud reda Barnabitov.

Romarjev k 50letnici sv. Očeta že mnogo prihaja v Rim. Te dni so prišli romarji iz Savojskega pred Pija IX., ki so jih prijazno sprejeli potem pa spregovorili par besed, katere turkoljubni pahnjenci zlorabljajo, češ: sv. katoliška Cerkev, papež Pij IX. drži z Turkom in je Ruse proklel. Stvar je ta: „tri armade sedaj hitijo na boj“ (ruska, turška in armada molivcev in romarjev): ena velika država, ki se imenuje pravovernost pa je le razkolniška (t. j. ruska), žene v boj veliko armado nad drugo veliko silo, ki je neverna (t. j. turška). Roka božja je vzdignjena nad glavo prve velike sile, ker je preganjala in še preganja sv. katoliško Cerkev. Ali nahaja se še tretja armada, ki ne gre v krvavo klanje, ampak ki verno moli, (t. j. armada pobožnih romarjev). Katera prvih 2 armad bo zmagała, ali krivoverska ali neverska, tega ne vem, to pa vem, da bo armada pobožnih molivcev naposled zmagała; Molite tedaj, opravljajte dobra dela in bodite brez strahu pred svetom!“ Tako so govorili Pij IX. O turkoljubju ni nikder sluha, pač pa so po vrednosti grajali res grozovitno preganjanje katoličanov na Ruskem, kar se vé vsak pameten Slavjan neizmerno obžaluje. Sicer je se pa nadjati, da ovo grdo postopanje skoro preneha, katero je ondi sedaj še vladajoča stranka prouzročila, ne pa ruski narod. Mnogo so pa tudi katoliški in nesrečni Poljaci zakrivilili z svojo neumno in grozovitno revolucijo l. 1864. zoper rusko vladu, katero so tako neizmerno razdražili in sedaj vladajočej stranki do kormila pomagali.

V Belaku na Koroškem usmiljeni bratje iz Gradca zidajo novo bolnišnico. Ta naprava je toliko bolj potrebna, ker le v Celovcu imajo že redno bolnišnico, druge baje ni v deželi. V ta namen so dobili od vlade privoljenje, da smejo tudi po drugod za to človekoljubno napravo milošnu nabirati. Da rojaki zvedo kaj o delavnosti tega reda, naj omenimo nekoliko tega, kar so storili v Gradcu od 1. pros. do zadnjega grudna 1876. Sprejeli so tačas v svojo napravo 1354 bolenikov. Med drugimi: iz Českega 68, iz Koroškega 119, iz Kranjskega 76, iz Hervaškega 41, iz Primorskega 14, iz Moravskega 47, iz jojaške meje 2, iz Slezije 7, iz Slavonije 2, iz Štajerskega 705, iz Tirolskega 60 itd. Med temi je bilo 1308 katoličanov, 10 razkolnih grekov, 23 protestantov, 13 izraelcev. Umerlo jih je 113, odpravljenih 1151, v zdravljenju jih je ostalo 90. Iz tega je očitno, da bode tudi za Koroško in druge dežele, zlasti sosednje blagorna nova naprava usmiljenih bratov v Belaku in kdor k temu s kakim darom pripomore, bo dobro delo storil.

„Danica“.